

ΗΘΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ.

ΠΕΡΙ ΓΥΝΑΙΚΟΣ.

Μέρος Β'.

(Συνέχεια της φυλ. 12.)

—ο—

φμένως τὸν ἔρωτα τῶν γεγηρακότων τὴν τε φυ-
χὴν καὶ τὴν καρδίαν. Ἀλλ' ὅμως ὑπάρχουν καὶ
τινες ὁζυδερκέστεραι ἢ ἐμπειρότεραι, αἵτινες, δια-
κρίνουσαι τὸν τόσον ἀγνὸν καὶ τόσον βαθὺν ἐκτῆ-
νον ἔρωτα φροντίζουν νὰ τὸν σέρουν πρὸς ἔκτας·
εἰς τὸν ἔρωτα, ὅμως ἐκεῖνον εἶναι ὄνκιανον νὰ πα-
ρέξωσιν ἄλλο τι ἢ ἀδίας, ἐπειδὴ ἡ καρδία των
εἶναι νεκρά.

Διὰ τὸν πρῶτον ἔρωτα ἀπαιτεῖται πρῶτος ἔρως.
Ἄλλως θήθαμεν ἔχει ρόδον ἐν βορδόρῳ, ἀναδίδον
εὐωδίαν πνιγομένην ἐν τῇ δυσώδει καὶ μεμολυσμέ-
νῃ δύσηῃ ἥτις τὸ περικυκλοῦ τὸ φονεύει,

Καὶ ἐν τούτοις εἰς τὴν τάξιν αὐτὴν τῶν ἔργα-
τῶν κορῶν, πᾶσαν αἰδὼ ἀπολοιλιῶν, παρ' αἷς
αἱ αἰσθήσεις ἔξημβλύνθησαν, παρ' αἷς οὐδέποτε ἐ-
γεννήθη ἔρως, ἐπειδὴ προώρως ἐδόθησαν εἰς τὴν
διαφθορὰν, εἰς αὐτὰς, δύοιοι μὲ τὴν μέλισσαν τὴν
ζητῶσαν μέλι εἰς τὰ ἄνθη, ἔρχονται νὰ ζητήσουν
τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἀμυθήτου ταύτης εὐτυ-
χίας τόσοι νέοι ἀγνοὶ ἔτι καὶ ἄδολοι. Άλλα τὰ
ἄνθη εἶναι ἀπογορωματισμένα πλέον καὶ ξηραμένα,
καὶ ὁ χυμὸς ὃν ἀπ' αὐτοῦ ἔχαγει ἡ μέλσα εἶναι
δηλητηριώδης.

— Υπὸ πολὺ τρομακτικὴν ἔποψιν, ἀδελφὲ, βλέ-
πεις τὰ πράγματα. Ἄς ἐνθυμηθῶμεν μᾶλλον τὸ τέ-
λος τοῦ χοροῦ μας· τὸν γείτονα τοῦ κάτω πατώ-
ματος δστις ἐκτύπα διὰ νὰ τὸν ἀφίσωμεν νὰ κοι-
μηθῇ. Ήμεῖς ἐκάμναμεν τὸν κωφόν. Τὸν θυρωρὸν
δστις, θυμώσας διότι τὸν ἐκάμαμεν νὰ ἀγρυπνη-
τόσοι, ἀργά, μᾶς ἔφερε τὴν κλῆσιν τοῦ ῥάπτου
μου. Τὴν μυστικότητα μεθ' ἡς ἐφόρντισα νὰ τὴν
χρύψω. Τὴν περιέργειαν τῆς Ἀδέλης ἥτις ἔξέλα-
βειν αὐτὴν ὡς ἔρωτικὸν γράμμα. Τὴν ἀνότον μου
ἀπόκρισιν, — Απ' ἑρατίας μάλιστα. Άλλα τό-
τε, κύριε μου, πρόκειται περὶ μορομαχίας, δὲν ὑ-
πάρχει ἀμφικούλια. Τὴν ἀποτυχίαν τῶν ἀρνήσε-
ών μου, καὶ τὴν γενικὴν σύγχυσιν ἥτις προῆλθε
ἀπὸ τὴν ἐπιμονὴν τῆς Ἀδέλης, καὶ ὡς ἐκ τῆς ὁ-
πίας ἐπὶ τέλους διελύθη ἡ συναναστροφή μας ἐν
τῷ μέσω τῶν κρυγῶν τοῦ θυρωροῦ δστις εἶχε
παρατηρήσει τὴν ἔλλειψιν τῶν φανῶν.

— Καὶ τὴν ἐπάύριον ὁ οἰκοδεσπότης μᾶς προ-
σεκάλεσεν, ἐπὶ τῇ αἰτήσει ὅλων τῶν γειτόνων, νὰ
τοῦ ἀδειάσωμεν τὴν γωνιά.

— Εἰξένερεις τὶ ὥρα εἶναι;

— Οχι.

— Δώδεκα καὶ ἡμίσεια, ἡ ὥρα καθ' ἣν ἔμελ-
λε νὰ τελειώσῃ ὁ χορὸς διὰ τὸν δρόποιον ἡτοιμάζεσθο.

(μετάφρασις) Κ. Π. Ι.

Άλλαι συγχρούσσεις θέλουν ἔλθει νὰ διαταρά-
ξουν τὴν ὄλβιαν ταύτην φαινομένην συζυγίαν, θέ-
λουν γεννηθῆ τέκνα διὰ τὴν ἀνατροφὴν τῶν δ-
ποίων δὲν θέλουν φυνὴ σύμφωνοι οἱ σύζυγοι, διότι,
ἐὰν μὲν δ σύζυγος εἶναι ἀνατεθραχμένος μὲ αὐ-
στηρὰ καὶ σεβάσμια ἥθη, η ἐπιθυμία του ἔσται
ν' ἀναθρέψῃ τὰ τέκνα του ὑπὸ ταύτας τὰς ἀρχὰς,
ἐὰν δὲ δ σύζυγος μὲ θηλυμανῆ καὶ χαλκωμένα,
θέλει ἐπίσης τὴν ἀνατροφὴν αὐτῶν, οἷχν καὶ τὴν
ἔδικήν της, καὶ οὕτως, ἀπὸ τὴν αἰώνιον ταύτην σύγ-
χρουσιν θέλουν τὰ τέκνα μείνει ἄνευ ἀνατροφῆς,
καὶ ἐὰν μὲν ὑπερισχύσῃ δ σύζυγος θέλουν γίνει μά-
ταια καὶ κακά, ἐὰν δὲ ὑπερισχύσῃ δ σύζυγος θέλουν
γίνει οὐχ ἥττον πάλιν διεφθαρμένα, διότι εἶναι
γνωστὸν δτι ἡ μητρικὴ ἐπιφρόνη μεγάλην διασθή-
μανσιν ἔχει εἰς τὴν τῶν τέκνων διαμόρφωσιν, ἐὰν
δὲ οἱ σύζυγοι πρεσβεύονται καὶ διάφορον θρησκείαν,
ῶ! τότε τὰ τέκνα θέλουν γίνει τὰ πλέον δεισιδαί-
μονα, τὰ μᾶλλον φνατικά, ἢ τὰ μᾶλλον ἀθρησκα,
καὶ τότε οἱ σύζυγοι δὲν θέλουν εἰσθει ποσῶς σύμ-
φωνοι καὶ εἰς τὰ θρησκευτικά των χρέον καὶ κα-
θήκοντα, ἐὰν δὲ ἐπίσης ἔκαστος τῶν σύζυγων φυ-
λαξῃ τὸν ἔθνισμόν του, θέλουν ἔρχεσθαι καθε-
κάστην εἰς συγχρούσσεις τόσον μεγαλητέρας, δσον
μεγαλυτέρα διάρχει καὶ δ συσαρέσκεια καὶ δ ἀν-
τιπάθεια τῶν δύω ἔθνῶν εἰς τὰ δροῖα ἀνήκουν
ἐὰν δὲ δ σύζυγος ἐπιθυμήσῃ νὰ ἐγκατασταθῇ εἰς
τὴν πατρίδα της ἀπώλετο τότε δ σύζυγος, διότι
θέλει διστρηθῆ ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ ἔθνισμὸν
καὶ θρησκείαν καὶ πάτρια ἔθιμα, καὶ φίλους καὶ
συγγενεῖς καὶ θέλει ἔξουθενισθη.

Τὸ τὰς διαφόρους λοιπὸν ταύτας ἐπόψεις, βλέ-
πομεν δτι οἱ σύζυγοι δὲν πρέπει νὰ τρέχωσι μα-
κρὰν πρὸς ἀπόλαυσιν συζύγων ναὶ μὲν διάρχουν
καὶ ἔξαιρέσεις, ἀλλ' αὖται πολλοῦ γε καὶ δεῖ, εἶναι
ῶς κομῆται, οἵτινες σπανίως διαφαίνονται εἰς τὸ
στερεώματα ἐνῷ κατοικῶμεν, πρέπει ἐκεὶ ὅπου κα-
τοικοῦν, ἔκει νὰ ἐκλέγωσι καὶ τὸν σύντροφον τῆς
ζωῆς των, διότι ἐνταῦθα καὶ τὰ μέσα καὶ τὸν
τρόπους ἔχουν νὰ ἐκλέξωσιν οἶνον τοῖς ἀνήκει σύ-
ζυγον. Διατί, ἐνῷ ἐπιδιώκομεν ἀπόκτησιν κτήμα-
τος τινος, ἐπιθυμοῦμεν νὰ τὸ ἔχωμεν πλησίον μας;
διότι τὸ δῆμα τοῦ κυρίου φέρει τὴν καλὴν ἐκλο-
γὴν τοῦ κτήματος, τὴν βελτίωσιν αὐτοῦ οὕτω
λοιπὸν πρέπει νὰ πράττωμεν καὶ διὰ τὴν ἐκλογὴν
τοῦ νυμφίου μας, καθότι ἡ τοιαύτη ἐκλογὴ σπανίως
φράπτει, καὶ ἀν ἀνακαλυφθῆ που βλέψῃ τις, δ
φρόνιμος νυμφίος εὐκόλως τὴν καταστρέψει καὶ

39.

οὐχὶ σπανίως τὴν μεταβάλλει καὶ εἰς ὡφέλειαν· καθότι εἴναι ἀδύνατον, ἔνεκα τῆς ίδίας ἀνατροφῆς ἣν ἔλασθε μὲ τὸν σύντροφόν του, τῶν ίδίων ἡθῶν, ἐθίμων, κλίματος καὶ θρησκείας νὰ μὴν εῦρῃ τὰ μέσαν νὰ ἔξομαλύνῃ πᾶν τὸ ἐμπόδιον. Εὖν ὅμως παρ’ ἄλπιδα καὶ δὲν ἐπιτύχῃ τοῦ σκοποῦ του, τότε πρέπει νὰ κατηγορῇ αὐτὸς ἔστιν, διότι δὲν ἐσπούδασεν ἀρκετὰ τὸν χαρακτῆρα τὸν ὅποιον ἐνδύμισεν διτὶ δύναται νὰ δαμάσῃ.

Εἶναι ἀλήθεια παραχθεῖσα ἐκ πολλῶν παρατηρήσεων, διτὶ πολλαὶ νέα: τόσον καλὰ ὑποκρίνονται οἶον πρόσωπον θυμόνται, ὡς Δρναι Ἐλεονῶραι, ὃστε καὶ τὸν πλέον διαβατικὸν νοῦν δύνανται ν’ ἀπατήσωσιν, ἀλλ’ εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ὑπάρχουν μέσα πολλὰ δι’ ὧν δύναται ν’ ἀνακαλυφθῇ ἢ ἀπάτη.

Οὕτων τις θέλη νὰ νυμφευθῇ πρὶν ἢ πραγματοποιήσῃ τὸν τοιοῦτον σκοπόν του, ἐπάναγκες προηγουμένως μόνος διὰ στωϊκῆς ἀπαθείας νὰ ἔξετάσῃ ἐκείνους οἵτινες ἀρμόζουν αὐτῷ κατὰ τὸ γένος, τὴν ἡλικίαν, τὴν κράσιν, τὴν θέσιν, τὸν πλοῦτον κτλ. καὶ ἀφοῦ εὔρει ταῦτα, δὲν πρέπει καὶ εὐδὺς νὰ ἔκτελέσῃ τὸν σκοπόν του, πρέπει εἰσέτι νὰ ἔξετάσῃ τὴν καρδίαν του, ἀφοῦ ἀπωθήσῃ τὴν φιλαυτίαν, τὸν κάκιστον τοῦτον δῆδηγὸν τῶν πράξεων μας, μήπως ἡ εὔρεσις αὗτη προηλθεῖ ἐκ τῆς συμπαθείας ἣν δι’ αὐτὸν ἔλασθε, μήπως εὔρειν διτὶ ἐπειθύμει, διότι καὶ αὐτὸς καὶ οἱ γονεῖς του τὸν περιποιοῦνται κάλλιστα, μήπως ἀπῆλθει τὸ ποθούμενον, διότι ἀπὸ τὰ ἔξωτερικὰ φαινόμενα, τὸ ἔρθημα, τὴν φαινοφένην ἀπλότητα, τὴν ἡ-συχίαν τὴν ἀνακαλυπτομένην εἰς τοὺς ὄφθαλμούς, φαίνεται ἡ καθαρότης τῆς ψυχῆς του· ὡς πόσον ὅμως φαρμακερὰ ἔχιδναι κρύπτονται ὑπὸ τὰς συμ-συμπαθείας ταύτας τὰς ὄποιας ἡ καρδία μας ἀδυνατεῖ νὰ ἀνακαλύψῃ, διότι ἡ φιλαυτία μας τὴν ἐ-πισκιάζει πολλάκις, ἐνῷ νομίζουμεν διτὶ τὴν ἀπωθήσαμεν!

Οὕτις ἔζησε μεταξὺ λειμώνων ἀνθηρῶν, βαθυσκάστων ἀγροκηπίων, εἰδὲν ἀναμφιλέκτως μὲ πόσον θέλξιν ἐνασμενίζεται νὰ παιζῇ μεταξὺ τῶν ἀνθῶν καὶ τῶν χόρτων, τὰ δοποῖα, ἐνῷ ἀφ’ ἐνός θυμιάζουν τὸν ἀέρα μὲ τὰς μυροθρεχεῖς αὐτῶν εὐωδίας, ἀφ’ ἔτερου διαχέουν περὶ αὐτὸν νάρκωσιν θείαν, διὰ τῆς ἐπιδέλφεως εἰς τὸ ὑπέρτατον ἐκεῖνο δν, διπερ τόσα καλὰ ἐποιήσατο διὰ τὸν ἀνθρωπὸν, δὲν εἰδὲν ὅμως διτὶ μεταξὺ τῶν ἀνθῶν τούτων καὶ χόρτων ιοβόλος ὅφις ἔχει τὴν κατοικίαν του, διτὶς, ἀμαὶ ἰδή τὸν διαταράττοντα τὸ ἄσυλόν του, δρυμῷ κατ’ αὐτοῦ μανιωδῶς, διὰ νὰ συντρίψῃ τοὺς βεβήλους αὐτοῦ πόδας, πάραυτα δὲ τότε ὁ δυστυχῆς θιασώτης τῆς φύσεως, τρέμων τρέχει δρομαίως ἵνα τὸν κινδυνὸν ἀποφύγῃ, βλασφημῶν καὶ ἄνθη καὶ πρασάν· οὕτω καὶ ὁ θέλων νὰ νυμφευθῇ, βλέπει μὲν τὴν ἀθωστητα τῆς φυσιογνωμίας, καὶ ὥραιότητα, τὴν μοσχοβολοῦσαν ἀτμοσφείραν τοῦ θελκτικοῦ ὑποκειμένου

τὸ ὅποιον ἀπεφάσισε νὰ ἐιλέξῃ σύντροφον. τῆς ζωῆς του, δὲν αἰσθάνεται ὅμως ὑπὸ τὴν μέθην τῶν παλιρροιῶν τούτων τῆς ζωῆς του, τὸν ιοβόλον ὅφιν διτὶς ὑποκρύπτεται ὑπὸ τὰ βήματα αὐτοῦ, καὶ ἡ ἔρμαιον τούτου ὀποκαθίσταται, ἡ σώζεται τοῦ κινδύνου οὐχὶ πάντη ἀπρόσθλητος ὅμως, δοξάζων τὸν Θεόν, διτὶς τὸν ἐλευθέρωσεν.

Οὕτις πάλιν διεῖδεν εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου, εὗρεν αὐτὴν πρὸ πάντων διοικουμένην ἀπὸ τὸ συμφέρον καὶ τὴν φιλαυτίαν, ἐλαττώματα τὰ δοποῖα δὲν δύνανται ν’ ἀφήσωσιν αὐτὸν ἐλεύθερον νὰ εῦρῃ τὴν ἀλήθειαν μὲ τὴν δοποῖαν δύναται ἀλανθίστως νὰ βρεῖσθαι τὴν δόδον, ἡτις ἔχαράχθη αὐτῷ ὑπὸ τῆς θείας προνοίας, διὶ δὲλισθαίνει εἰς πᾶν αὐτοῦ βῆμα, καὶ κινδυνός ὑπάρχει μήπως ὑπὸ τὸν βράχον τὸν ἴσταμενον ἐνώπιον του συντρίψῃ τὴν ὅλην αὐτοῦ ζωὴν· εὐτυχὴς ἐὰν, ὑπὸ τόσα ἐμπόδια παρακολουθούμενος γίνη σωτὴρ ἔστιν, διὶ ἐνὸς τῶν πηδημάτων ἐκείνων τὰ ὄποια ἀποφασίζουν τὴν ζωὴν ἢ τὸν θάνατον· τὶ περαιτέρω;

Οὕτις τελευταῖον ἐγγνώρισεν διτὶ ὑπὸ τὰς περιποιήσεις τὰς ὄποιας πράττουν δέ τοι τὸν οἱ δυοὶ οἱ του, ὑποκρύπτεται πολλάκις ἢ ἀπάτη, ἔμαθεν διτὶ εἰς ταύτας δὲν δύναται νὰ ἔχῃ μεγάλην πεποίθησιν, ἐὰν δὲν μάθῃ προηγουμένως διτὶ προέρχονται ἀπὸ ἄδολον καὶ καθαρὸν χαρακτῆρα, διτὶς δὲν ἔχει μέ τι ἄλλο νὰ εὐχαριστήσῃ ὅνπερ ἀγαπᾷ, τιμᾷ καὶ σέβεται.

Εἶναι βέβαιον, ἡ πεῖρα τὸ ἀπέδειξεν, ὅτι γυνὴ ἀγαθὴ καὶ ἐνάρετος σπανίως δυστυχεῖ, καὶ τοις ὑπανθρευομένην ἀνδρα διεφθαρμένον, διότι ἡ τοιαύτη γυνὴ ἔλασθε θεόθεν τὴν δύναμιν τοῦ νὰ κερδίσῃ τὴν καρδίαν τοῦ ἀνδρὸς, τοῦ ν’ ἀποκτῷ τὴν ἀγάπην του, τοῦ νὰ ἔκτείνῃ τὴν κυριότητα αὐτῆς καὶ ὅλας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις· βαδίζουσα αὐτην ὑπὸ τὰ παρθενικὰ θέληγτρα μὲ πρόσωπον αἰδήμον, μὲ σχῆμα κόσμιον, μὲ ἀθωστητα πνεύματος καὶ μὲ καθαρότητα καρδίας, ἀναγκάζει τὸν ἄνδρα νὰ σέβεται αὐτὴν καὶ τιμᾷ, νὰ αἰσχύνεται πολλάκις διὰ τὴν διαφθορὰν τῆς καρδίας του καὶ νὰ γίνηται οὐχὶ σπανίως, ἐκ τῶν παραδειγμάτων καὶ συμβούλων ἐκείνης, ὡς ταύτην ἀγαθὸς καὶ ἐνάρετος· ἀλλὰ ἡ γυνὴ, ἐὰν εὐρίσκῃ ἀντίστασιν εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ τὸν σύζυγόν της οἶον προύτιθεται, ἀγαθὸν δηλαδὴ καὶ ἐνάρετον, δὲν πρέπει ν’ ἀπελπισθῇ, πρέπει νὰ πειριθητῇ μὲ ἡράκλειον ἴσχυν, πρέπει νὰ γίνῃ Ἐγερία, Καρμίλλα, Πηνελόπη, Σωσσάνα, πρέπει νὰ δόηγηται πάντοτε ἀπὸ τὸν φρόνησιν καὶ τὴν κρίσιν, ἀπὸ τὸν συνθήη σὶς αὐτὰς γόνιμον νοῦν, ἔχουσα ὑπὸ δψιν διτὶ ἡ φύσις καὶ δύναμις τὴν ἐταυτοποίησαν μὲ τὸν σύζυγον διτὶς εἴναι τῶν ἀναπτυγμένων καὶ τῆς ὑπολήψεως τῆς ἀμέτοχος, διτὶ φέρει τ’ ἔνομα ἐκείνου τὸ δοποῖον, ὡς τὸ ἔλασθε, πρέπει καὶ νὰ τὸ ἀφήσῃ ἀκηλίδωτον εἰς τὰ τέκνα της, διτὶ διαιρεῖσθαι ἀμοιβαίως τὴν εὐτυχίαν καὶ δυστυχίαν, τὴν τιμὴν καὶ ἀτιμίαν, τὴν θλίψιν καὶ τὴν χαράν, τὰς ἀχρυπνίας, τὰς ἔργα, τοὺς πόγονους, τὰς

ἡδονάς, πᾶσαν νὰ εἴπω τὴν ὑπαρξίαν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἀφοῦ περιβληθῇ μὲ τόσα κραταιὰ δόλα, πρέπει νὰ λάβῃ ὅλας τέλειας προφυλακάς, ὅλας τὰς ἀναγκαῖας δοκιμάς διὰ νὰ βεβαιωθῇ περὶ τῶν αἰτιῶν τῆς διαφθορᾶς τοῦ συζύγου της, καὶ ἂς ήναι βεβαίης ὅτι μέχρι τέλους θέλει φανῆ νικήτρια μὲ ἀμαράντους δάχνας, αἵτινες θέλουν εἰσθαι ἐνώπιον τοῦ συζύγου της, τόσα προπύργια δικρυπλάττοντα αὐτὸν ἀπὸ πάνταν νέκυν προσδρυγήν εἰς τὴν διαφθοράν· ἀλλ' ὅσον εἶναι βέβαιον τοῦτο, τόσον βεβαιότερον εἶναι, ὃ τι διλγίσται γυναικες ἐφάνησαν ἄξιαι τῶν τοιούτων πλεονεκτημάτων. Αηδίαζουσαι αὐταὶ καὶ δυσικνασχετοῦσαι διὰ τὴν τοικύτην συμβίωσιν ὑπὸ πίπτουν εἰς μυρίας διαφθοράς, καὶ ἀντὶ νὰ φανῆσι σώτροι τῶν συζύγων αὐτῶν, γίνονται καὶ ἔκεινων καὶ ἔκυτῶν δῆμοι.

Εἰς ὅσους λείπει συναρμόγη ἡθῶν δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ καὶ ἀμοιβαία κλίσις; ἂν φάνωνται δὲ πῶς ἀγαπῶνται, ἀγαπῶνται μόνον ν διὰ τὴν ἡδονὴν καὶ οὐχὶ διὰ διὰ τὴν ἀληθῆ ἀγάπην, διότι ἡ ἀληθῆς ἀγάπη θέλει συνενόρσιν καὶ ἀλισθίαν κλίσιν διὰ νὰ ὑπάρξῃ, ἀλλ' ἡ ἡδονὴ ἡτις τὰ προσωρινὰ ζητεῖ καὶ εἰς αὐτὰ ἐπαναπαύεται, θέλει παρέλθει, καὶ τότε, μὴ ὑπαρχούσης συνεν νοήσεως τῶν ψυχῶν, εἶναι βέβαιον ὅτι θέλει διαιρέηθη πᾶς συζυγικὸς δεσμός. Ἡ ἡδονὴ εἶναι ἀκαριαία καὶ πρόσκαιρος καὶ θέλει παρέλθει ταχέως διὰ νὰ τὸν διαδεχθῇ τὸ μίσος καὶ ἡ περιφρόνησις, που δὲ τότε τῆς συζυγίας οἱ ἀμάραντοι στέφανοι, που τῆς ἐνώσεως ἡ εὐδαιμονία; Τὸ πᾶν ὅχειο, εἴτε διότι ὁ εἰς τῶν συζύγων δὲν ἐφάνη ἵκαντὸς διὰ νὰ σώσῃ καὶ ἔκυτὸν καὶ ἔκεινον, εἴτε διότι ἡ ἵκανότης ἔκεινου οὖσα ἀνεπαρκής, δὲν ἔφερεν οἷα προσεδόκα ἀποτελέσματα.

Τότε τὸ συνοικέσιον δύναται νὰ εὔτυχήσῃ, ὅταν ἐκάτερος τῶν συζύγων ἐπιβάλῃ εἰς ἔκυτὸν ὡς πρώτιστον χρέος τὴν ἀναλλοίσιστον ταύτην ἀρχὴν, «Θέλω ν ἀγαπῶ καὶ νὰ τιμῶ διὰ παντὸς τὴν καρδίαν ἔκεινην ἢν κατέστησα κυρίαν τῆς ἐμῆς.» Ἄλλ' ἡ ματαιότης, ἡ ἐπίδειξις καὶ ἡ φιλαρέσκεια, κατὰ δυστυχίαν, δὲν μᾶς ἀφίνοι μὲν ἡσύχους, διὰ νὰ εὔρωμεν οἷον πρέπει νὰ ἐκλέξωμεν σύντροφον, δημος τῷ προσφέρωμεν τὴν τιμὴν καὶ ἀγάπην μας· ὅπου δὲν εἶναι ἄξιαι τῆς δυστυχίας των, αἱ νέαι ἔκειναι αἵτινες χωρὶς σκέψιν, εἰς τὸ πρῶτον προσφερόμενον μέρος ὅπερ θωπεύει τὴν ματαιότητά των, δέχονται τοὺς ἴεροὺς τοῦ ὑμ. εναίου δεσμοῦς, μόνον διὰ νὰ φανῶσιν εἰς μεγαλο πρεπῆ ἀμαζαν, διὰ νὰ ἴππεύσωσιν εἰς ἀτίθασσον ἵπ πον, ὅπως δείξωσι τὴν περὶ τὴν ἴππασίαν δεινότητά των, διὰ νὰ περιβληθῶσιν ἀπὸ χρυσοπάρυφα φορέματα, ἀπὸ πολύτιμα σάλια, ἀπὸ πλούσια ἀδα μαντικά, διὰ νὰ δείξουν τὰ πλούτη, τὴν κενοδοξίαν των. Οἱ έχιμοὶ ὅμως, ὁ πλούτος, ἡ ὥραιότης, τὰ ἔξωτερικὰ θέλγητρα, δὲν εἶναι πάντοτε τὸ μέσφαλη εὐτυχοῦς γάμου σημεῖα.

Πόσοι ἔνδοξοι! ἀνδρες στιγμιαίως κατεκρυμμένοι στην ὑψηλὴν περιοπὴν ἢν κατεῖχον! πόσοι πλούσιοι δὲν ἐπτώχυνον ἐκ τύχης, ἢ ἐκ τῆς ἀσύντονος διαγωγῆς των! Πόσα ὥραια πρόσωπα δὲν ἐμαράνθησαν ἀδώρως, δὲν ἀπέδειξαν ὅτι ὑπὸ αὐτὰ κρύπτεται ἡ εὐήθεια δορυφορούμενη ἀπὸ προλήψεις. Τὰ ἔξωτερικὰ θέλγητρα, ἥτοι οἱ κομψοὶ τρόποι τῆς συμπεριφορᾶς, ὁ ἀποφασιστικὸς καὶ γλυκὺς τῆς φωνῆς τόνος, ἡ φαινομένη εὐαισθησία δόξη καὶ τιμὴ, τὸ ὑπερήφανόν καὶ θελκτικὸν ἥθος ἐπερ σήμερον θεωροῦνται ἀναφαίρετα προσόντα τοῦ ἔξειγενισμένου ἀνθρώπου, χαρακτηρίζουν, κατὰ δυστυχίαν, πνεῦμα ἐπιπόλαιον, ματαιότητα ὑπερήφανον, αὐταρέσκειαν γελοίαν. Οὐχὶ, ὥραια νεάνιδες, δ πλούσιοι, δ ὥραιοι, δ ἔνδοξοι, δ ἔξωτερικὰ θέλγητρα ἔχων, δὲν εἶναι πάντοτε καὶ δ καταλληλότερος τῶν συζύγων. Οἱ ἄξιοι τῆς ἐκλογῆς σας εἶναι, δ κατέχων θέσιν εὔπορον καὶ ἀσφαλῆ, δ ἔχων πρόσωπον ὅπερ ἐμφαίνει πνεῦμα, εἰλικρίνειαν καὶ ἀγαθότητα, δ δεικνύων διὰ τῶν ἕργων του τὴν μετριόφρονα ἀπλότητα, τὴν εὐγενὴ σταθερότητα, τὸν σεβαστὸν χαρακτηρίζεις οὐτος εἶναι: δ δύναμενος νὰ σᾶς εὐδαιμονίσῃ, διότι διὰ τῶν προτερημάτων του τούτων καὶ τῆς φιλόπονίας του, χωρὶς νὰ ἥναι πλούσιος, δὲν γνωρίζει πέπτη πτωχεία, διότι δύναται νὰ σᾶς λέγῃ « δ ποιαὶδήποτε καὶ ἀν δσι τῆς τύχης αὶ προσβολαὶ εὐρίσκων ἐν ἐμαυτῷ τῆς ζωῆς μου τὸν πόρον ἡ αὐτὸς εἶναι δ νυμφίος, τὸν δποῖον πρέπει νὰ ἐκλέξητε, αὐτὸς εἶναι δ πιστὸς σύντροφος, δ σταθερὸς φίλος, δ ἐπωφελῆς ἀνθρωπος, δ ἀξιοτίμητος καὶ ἀξιαγάπητος θησαυρὸς δν ἐκ νεότητος σας ἐθηρεύσατε, δστις θέλει κάμει νὰ εὐτοπήτεσαι ἀκαταπάντως οἱ ιεροὶ τοῦ ὑμεναίου δεσμοῦ, καὶ τοῦ ὅποιον σεῖς, εὐτυχεῖς καὶ μεγαλόφρονες ως εἰς κύτὸν προσδιάζουσαι θέλετε μακχρίζεις ἔχουτας ἔως τὴν τελευταίαν τῆς ζωῆς σας ἡμέραν, διότι ἀφ' ὅλους τοὺς λοιποὺς τὸν ἐπροτιμήσατε· ἀλλὰ μὴν ὑπερηφανευθῆτε τότε, πρέπει νὰ φανῆτε ἄξιαι τοῦ τοιούτου θησαυροῦ, δν ἀπεκτήσατε. Διὰ νὰ γίνητε ἐρασμιότεραι, ἐνώσατε τὰ προτερήματα τοῦ πνεύματός σας μὲ τὰ θέλγητρα τῆς καρδίας σας· Ἐνθυμήθητε δτε: ἐδόθητε εἰς τὸν ἄνδρα ως σύντροφοι λογικοὶ καὶ οὐχὶ δούλαις τῶν παθῶν του, διὸ λογικῶς μεγαλύνατε τὰς ἀρετάς του, καταβάλλετε τὰς κακίας του. Τὸ τέλος διὸ ἐπλάσθητε δὲν εἶναι δ εὐχαρίστησις τῶν τιμῶν ἐπιθυμιῶν τοῦ ἀνδρὸς, ἀλλὰ καὶ δ βοήθεια ἢν δφείλετε νὰ καταβάλλετε εἰς τὰς θειωτικὰς αὐτοῦ μερίμνας. Δικιρέσατε λοιπὸν αὐτὰς καὶ ἀμοιβαίως βοηθείσθε ἀλλήλοις ἵνα πλείονας καρποὺς παράξητε. Δέχεσθε αὐτὸν μ' εὐπροσηγορίαν καὶ εὐμένειαν, θεωρήτε αὐτὸν ως στήριγμα τῶν κειρῶν σας, ως δδηγὸν τῶν πράξεών σας. Ἐὰν θέλετε νὰ φθάσητε εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, βαδίζετε τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς παρθενικῶς καὶ κοσμίως, ἐνδύεσθε μὲ ἀπλότητα, ἀπο-

φεύγετε τὸν ὑπὲρ τὸ δέον καλλωπισμὸν, διότι ὁ ποκρύπτει τὴν αὐταρέσκειν, ἡ δὲ αὐταρέσκεια τὴν ἐπίδειξιν, καὶ αὐτη πολλάκις τὴν διαφθορὰν τρέρεσθε μὲν ἐγκράτειαν, μὲν προβρητακὶ ταπείνωσιν, εὐσχημονεῖτε εἰς ὅλας τὰς ἀποκρίσεις σας, εἰς τὰς συνδιαλέξεις σας, εἰς τὸ βάδισμά σας, εἰς αὐτὸν τὸ κάθισμά σας. Αγαπᾶτε τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν δικαιοσύνην. Εἰς πάντας ἔστε φιλόροφοις. Ή νπακοὴ εἰς τὸν σύζυγον καὶ ἡ ὑποταγὴ, ἀς ἡναι τὰ μαθήματα τὰ ὅποια θέλετε μελετᾶτε, καὶ τὰ ὅποια ἡ εἰρήνη καὶ ἡ εὐδαιμονία θέλει στεφανώσει. Οὕταν γίνεται σκάνδαλον τι, ἔρις, καὶ ἡ φύμη τῶν γειτόνων σας κατασπεράττεται ἀπὸ τὰς κατηγόρους γλώσσας, ὑπερασπίσθητε αὐτοὺς, διότι εἶναι χρέος σας, ἡ θέστετε τὸν δάκτυλον τῆς σιωπῆς εἰς τὰ χεῖλη σας. Τὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ οἰκονομικῶς διευθύνατε, τὴν εἰρήνην εἰς τοὺς τοῦ οἴκου σας διατηρεῖτε, διατάττετε μὲν κρίσιν καὶ γλυκύτητα καὶ πάντοτε θέλετε εἰσακούεσθαι, καθότι ἡ γλυκύτης, καὶ ἄδικος ἐὰν ἥναι, πλείσαν καλὰ φέρει ἀπὸ τὴν δικαίαν ἀλλ᾽ ἀγρίων διαταγὴν λέγετε τότε, καὶ οἱ ὑπηρέται σας θέλουν εἰσθαι πρόθυμοι νὰ σᾶς ὑπακούσουν, ἐπειδὴ ὁ νόμος τῆς ἀγάπης ἐνεφώλευσεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν καὶ ἡ εὐπροσηγορία σας θέλει πτερώσει τοὺς πόδας των. Ἐγείρεσθε προϊ καὶ τότε σκέπτεσθε διὰ τὰ πράγματά σας, διευθετήσατε τὰς ὑπουργίας σας. Ή φροντίς τῆς οἰκίας, ἀς ἡναι ἡ μεγαλητέρα ἐπιθυμία σας. Μήν ἔσεσθε ἀργαῖ, ζητεῖτε τὴν ἐργασίαν, οἱ πόδες σας ἀς ἀποφεύγουν τὰς πλατείας καὶ τὰς θορυβώδεις διασκεδάσεις, διότι ὑπὸ τὴν ἀγάπην αὐτῶν, κρύπτεται ἐπιθυμία κενόδοξος. Ή καρδία σας ἀς ἀποφεύγῃ τὴν ματαιοσπουδίαν, τὴν ἐπίδειξιν, τὰς παχυλάς διαχύσεις, διότι ἐνταῦθα κρύπτονται σκορπίοι, οἴτινες θέλουν φαρμακεύσει τὰ νάματα τῆς ζωῆς σας. Μήν ἐπερείδεσθε εἰς τὰ σωματικά σας κάλλην, διότι ταῦτα, γνωρίζετε καλῶς, ὅτι ταχαίως παρέρχονται. Τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ λαμβάνουν ἐν τῷ νέῳ ἔαρι, ἦν ἐν τῷ χειμῶνι ὑστερήθησαν ὠραιότητα, ὁ χειμὼν δρμως διαφείρας τὴν ὠραιότητα σας δὲν δύναται νὰ ἐπαναφέρῃ ἔαρ δρμοιον τοῦ τῶν ἀνθῶν ἐμαράνθη ἡ ὠραιότης τοῦ σώματός σας καὶ ἐλπίς δὲν ὑπάρχει, ἵνα νέα ἀνθησις καλύνῃ πάλιν αὐτὰ, ὑπάρχει δρμως ἀλλην ὠραιότης ἡ τῆς ψυχῆς, ἡτις ὅσον κλυδωνίζεται ἀπὸ τὰς λαίλαπας καὶ τὰς καταιγίδας, τέσσον ὠραιότερα γίνεται, ὡς ὁ φοῖδος ἀποσυρόμενος ἐκ τῶν ἀγκαλῶν τῆς δάφνης του· αὐτη εἶναι ἡ ἀληθὴς ὠραιότης εἰς τὰς γυναικας, διότι ταύτην εὑδὲν συμβάν δύναται νὰ τὴν ἀφαιρέσῃ, αὐτη προπαρασκευάζει τὴν ὀλβιότητα καὶ τὴν μακαριότητα, ἀνακουφίζει πάσαν συμφορὰν, λαμπρύνει πάσαν εὐτυχίαν, γεννᾷ τὴν μυριοπόθητον εὐδαιμονίαν, τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν τρυπὴν πάντων· αὐτὴν λαπύν τὴν ὠραιότητα πρέπει νὰ θηρεύητε, αὐτὴν ἐκ πεστητος νὰ πειριποιήσθε· καὶ νὰ μὲν ὑπερπληροῦται ὁ ἀνὴρ ἀπὸ μακαριότητα, ὅταν καὶ αἱ δύο ὠραιότητες τῆς τε ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος εὑρε-

θοῦν εἰς τὴν ἀγαπητὴν τοὺς σύντροφον, διότι θεωρεῖται τότε δὲ εὐδαιμονέστερος τῆς γῆς, καθότι εἰς ὅλα του τὰ διαβήματα εὐρίσκει τὴν εὐχαρίστησιν καὶ χαρὰν, καθότι αἰσθάνεται ὅτι ὅλοι τὸν ζηλεύουν καὶ οὐδεὶς τὸν φθονεῖ, ὅτι ὅλοι τὸν ἀγαποῦν καὶ οὐδεὶς τὸν ἔχθρεύεται, καθότι βλέπει λάμπουσαν τὴν χαρὰν εἰς τὸ πρόσωπον τῆς συζύγου του, ἡτις ἀκούει πάντοτε τὰς διδασκαλίας τῆς φρονήσεως, ἡτις ἔχει καρδίαν εἰς ἣν βασιλεύει ἡ ἀλήθεια καὶ την αἰσθάνεται ὅτι πράττουσα ταῦτα, προσέτει εἰς τὸν χαριεντισμὸν τοῦ προσώπου καὶ λαμπρότητα εἰς τὰς θαυμασίας κομψότητας τοῦ σώματος, τοῦ ὄποιου τὸ κάλλος διαφυλάττει τὴν ἀξίαν του καὶ μετὰ τὴν ἀπάνθησιν τοῦ ἄνθους· ἀλλ' ὅταν πρόκειται νὰ ἐκλεῖῃ δὲν ἀνὴρ μεταξὺ τῶν δύο τούτων ὠραιότητων, θέλει δώσει βεβαίως τὴν δεξιὰν εἰς τὴν τῆς ψυχῆς, ἐὰν δὲ φάνεται ἐνίστει ὅτι προτιμᾶ τὴν τοῦ σώματος, τοῦτο προέρχεται ἀπὸ τὰς φυσικὰς ἔκεινας δρμάς τὰς ὄποιας δὲν δηγεῖ τὸ λογικὸν, ἀλλὰ τὰ ἀχαλίνωτα πάθη, τὰ ὄποια ἀμά κατευνασθοῦν, θέλει ἐπανέλθει εἰς τὸν αρχαῖον αὐτοῦ σκοπὸν, τότε δὲ τὶ θέλει σας ὠφελησει ἡ σωματικὴ ὠραιότης; δὲ δελεασμὸς αὐτῆς ἀπῆλθεν ὡς αἱ ἐπιπόλαιαι ἰδέαι, καὶ θέλετε κατασυντερίη, ἐὰν δὲν δυνηθῆτε νὰ ἐνδυναμώσητε την τῆς ψυχῆς σας πραότητα ἡτις δυνατὸν εἰσέτι νὰ φέρῃ τὴν νίκην ἐκεὶ ὅπου ἡτα αἰσχρὰ ἐπρόκειτο νὰ καταδρίσῃ πᾶν τὸ ἐμποδόν. Αποφεύγετε δόθεν, ὡς γυναικες, διτεροθέτης τὰ πάθη σας, διτεροθέτης τὸν νοῦν σας, ἐστὲ πάντοτε νικήτριαι τῶν παθῶν σας, διότι ἡ γυνὴ ὅταν ἀναγκασθῇ νὰ γνωρίσῃ τὴν ἡτταν της, θέλει ἀπωλέσει καὶ τὴν ἀξιοπρέπειάν της, σπανίως δὲ, κατὰ δυστυχίαν, εἰς τὰς γυναικας ἀπαντάται παράδειγμα τοῦ νὰ ὑπάρξῃ μεταμέλεια ἀληθῆς, καθότι ἐάν μὲν φάνεται που ὅτι ἡττήθη, σώζει δρμως ἐν τῇ καρδίᾳ της ἀσπονδον μῆσος κατὰ τοῦ αἵτιον τῆς ἔξουθενίσεως της, ὡς λέγει, χωρὶς νὰ αἰσθάνεται τὴν φωνὴν τῆς αληθείας, ἡτις τῇ λέγει ὅτι πολλάκις ἐνίστει κρείττων νίκης ἐπιφθόνου. Ή μέριμνα τῆς οἰκιακῆς κυρερήσεως κάμει τιμὴν εἰς τὸν σύζυγόν σας, ποθεῖτε λοιπὸν αὐτήν. Εἰς ὅλα τὰ ἔργα σας ἀς φάνεται ἡ καθηριότης συγκερασμένη μὲ τὴν οἰκονομίαν, αὐτη εἶναι ἀπαγγασμα τῆς καθαριότητος τῆς καρδίας. Προδιαθέτε τὸ πνεῦμα τῶν τέκνων σας εἰς τὴν φρόνησιν, καὶ φροντίζετε διὰ λόγων καὶ μάλιστα διὰ τῶν παραδειγμάτων σας νὰ διδάσκετε αὐτὰ τὴν ἀρετήν.

Μὴ συγχωρήτε εἰς αὐτὰ τὴν δργήν, τὸ πεῖσμα, τὰς ὕβρεις καὶ τὰς βλασφημίας, διότι ἡ συνίεσια αῦτη φθείρει τὰ ἄθη, μὲ ἔνα ἀπλοῦν λόγον προστέλλετε τὰ τέκνα σας, καὶ μὲ ἔνα βλέψυμα τῶν ὀφθαλμῶν σας, διατάττετε τὴν ὑπακοήν. Μήν ἀλαζούνεθητε εἰς τὴν εὐτυχίαν, μὴ ὑπερφανευθῆτε εἰς τὴν εὐδαιμονίαν, διότι ὑποκρύπτεται φάρμακον δηλητήριον, δυνάμενον νὰ φαρμακεύσῃ ἀμφοτέρας τὰς πηγὰς ταῦτα, θεραπεύσατε τὰς πληγὰς τῆς

τύχης διὰ τῆς ὑπομονῆς τὰς κακοπεθείας, τὰς δυστυχίας καὶ ταρσήρας τοῦ συζύγου σας ἐλαρρύνατε διὰ τῶν συμβουλῶν σας, καὶ γλυκάνατε αὐτὰς διὰ τῆς ἀγάπης καὶ φιλίας σας, αὐτὸς τότε θέλει σας ὑποδουλώσει τὴν καρδίαν του, θέλει ἀνακράξει διὰ τούτων σύζυγον ἀπήλαυσε.

Τοιούτους συζύγους πρέπει νὰ ἐκλέγουν αἱ νεάνιδες, τοιαύτη δὲ νὰ ἦναι καὶ ἡ διαγωγὴ αὐτῶν, ἀλλὰ, κατὰ δυστυχίαν, πόσαι ὄλιγαι σύζυγοι εὑρίσκονται τοιαύται, διότι ποτὲ δὲν ἐμελέτησαν τὸν ἀληθῆ προορισμόν των, διότι ἐν τῇ νεότητι αὐτῶν, ἀντὶ νὰ σπουδάσωσι νὰ φανῶσιν ἔξικι ἀνδρῶν ἄξιων ἔστων, καταγίνονται εἰς τὴν εὐμάθησιν προγμάτων πάντῃ ἀναρμόστων εἰς αὐτὰς, διὸ μετ' ὄλιγον φθάνουσαι ἐν ὥρᾳ γάμου, τυφλούντα τὸ πνεῦμα, καὶ ἀνευ πολλοῦ συλλογισμοῦ, πίπτουν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ τυχόντος, καὶ λέγω τοῦ τυχόντος, διότι τυχὼν εἶναι ἐκεῖνος τὸν ὅποιον τυχόντος, διότι τυχὼν εἶναι ἐκεῖνος τὸν ὅποιον τυχόντος κατὰ τὰς ἀρκούσσες ἔξετάσεως ἐκλέγομεν, καὶ καθιστῶμεν σύζυγον, ἐπειδὴ οὗτος ἐμαγεύθη, ὡς φαίνεται, εἰς τὰ κάλλη των καὶ δι' αὐτῶν ἐλπίζουν νὰ τὸν ποδηγητοῦν πάντοτε κατὰ τὰς ὄρεξεις των, δὲν ὑπανδρεύονται λοιπὸν αἱ τοιαύται δι' ἄλλον σκοπὸν παρὰ διότι ἐλπίζουν οἵτι δύνανται διὰ τῆς ὑπανδρίας ἀκωλύτως νὰ πράττωσιν ὅ, τι τὰς ἀρέσκει, ἐπισυλάττουσα, εἰς ἔστωτάς διὰ τοὺς σύζυγους τὰς ἀδάμαστα θέλγητρά των διὰ νὰ τοὺς ἀποκατίσωσι καὶ ὑπορερτὸν ἀν ἐπιτύχουν τοῦ σκοποῦ αὐτῶν, ἀν δύως διά τοῦ σύζυγος ἐναντίον τῶν προσδοκιῶν των ἐπιθυμήσῃ νὰ ἔξασκησῃ τὰ κυριαρχικά του δικαιώματα, τότε πρὸς τί ἡ τυχαία αὕτη ἐπιθυμία των; εἰς μάτην διὰ τῆς ὠραιότητός των θέλουν νὰ ἔχασκολουθήσουν τὴν παγίδευσιν, διότι διά τοῦ σύζυγος δυνατὸν νὰ καταβληθῇ ἐνσφρ διαρκοῦν αἱ πρῶται τῆς ἀπολαύσεως διαχύσει, ἀλλ' αὕται διαρκοῦν ὄλιγον, τότε δὲ θέλει ἔχουντες διὰ νὰ σπουδάσῃ τὰς φυσικὰς καὶ θήικὰς αὐτῆς δυνάμεις, τί δὲ θέλει τὸν ἐμποδίσει τότε ν' ἀνακαλύψῃ τὰ ἔλαττώματα τῆς συζύγου του; Ή πρώτη μέθη παρέβληθε καὶ ἡ γυνὴ οἰκειουμένη μᾶλλον μὲ τὸν ἀνδρα, ἀνοίγει πρὸς αὐτὸν, χωρὶς νὰ θέλῃ πολλάκις, ὅλην τὴν καρδίαν της, καὶ ἀπ' αὐτὴν ὁ ἀνὴρ σχηματίζει τὴν περὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ πεποίθησίν του. Εἶναν λοιπὸν ἴδη εἰς τὴν σύζυγον αὐτοῦ ἐλαττώματα μεγάλα, ἀντίθετα μὲ τὰ τοῦ ἔστωτου, πολλαν συμβίωσιν θέλουν κάμει, ποιὸν παράδειγμα θέλουν δόσει εἰς τὰ τέκνα των, ποικιλ διοίκησιν θέλουν ἔχει εἰς τὸν οἶκον; Τὸ πάντα καταστραφῆσται, καὶ ποὺ τότε ἡ χαρὶ καὶ ἡ εὐδαιμονία θὴν ἀμφότεροι περιέμενον ν' ἀπολαύσωσιν. Ἀπὸ μίαν λοιπὸν κακὴν ἐκλογὴν νυμφίου δύων ἀνθρωπῶν κατὰ τὸν κακὸν πλείονες μετ' ὄλιγον θέλουν ζῶσι ζωὴν ἀργάς καὶ πλείονες καὶ μηδαμινήν, καὶ θέλουν ἀνηγκασθῆ νὰ καταρασθῶσι τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἀπεράσισαν νὰ ὑπανδρεύσωσιν ἐκεῖνοι, καὶ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν παρήχθησαν εἰς φῶς οὗτοι! Ή δὲ κατάρα ἐκείνων ιστις δὲν θέλει φέρει τὴν ἀπόδικην τῆς ζωῆς, ή κα-

τάρα δύως τούτων θέλει τὴν κατκατρέψει, διότι εἶναι κατάρα τέκνων, ἀναζήτως πασχόντων, καὶ ἡ κατάρα τῶν τέκνων ἔχει τὴν μεγάλητέραν δικαιόμασιν εἰς τοὺς γονεῖς διταν οὗτοι ἦναι καὶ οἱ αἴτιοι τῆς κακοδαιμονίας τῶν τέκνων αὐτῶν. Ταῦτα πάντα δὲ εἶναι ἀνατίρητα, ἡ πείρα καθ' ἐκάστην τὸ ἀποδεικνύει, καὶ εὐτυχίαν τῆς Ἑλλάδος δύμως δὲν εἰσεχώρη αἱ πλησίον εἰς τὰ τόσα διαζύγια, τὰ ὄποια καθ' ἐκάστην γίνονται, καὶ οἱ τραγικαὶ σκηναὶ αἵτινες ἐπισυμβαίνουν συχνάκις εἰς πολλὰ ἄλλα μέρη τῆς; γῆς, καὶ εἴθε ἡ τοιαύτη πληγὴ νὰ μὴν εἰσδύση εἰς τὰ ἀρχαῖα καὶ χριστιανικά ἦθη ἡμῶν. Άλλοι μόνον δύμως, δοσον προοδεύουσεν εἰς τὸν λεγόμενον πολιτισμὸν, τόσον κατὰ δυστυχίαν προβάνομεν καὶ εἰς τὴν διαφθοράν. Παραβάλετε τὴν πρὸ τῆς ἐλευθερίας μας ἐποχὴν μὲ τὰς τρεῖς περίπου δεκάδας τῶν ἑταῖρων, τὰς δύοις διηνύταικεν μέχρι τοῦδε ἀπὸ τὴν ἀποδαύλωσίν μας καὶ περατηρήσατε τὴν διαφορὰν τῶν τότε μὲ τῶν σημερινῶν γυναικῶν μας! Άν ἐκεῖναι ὑστεροῦντα τὰ ἐπικηπτικά θέλγητρα τῆς σήμερον λεγομένης ἔξευγενισμένης ἀνατροφῆς, ὑπερτεροῦσαν δύμως τὰς σημερινὰς κατὰ τὴν κοσμιότητα καὶ τὴν αἰδοῖ ἀν ἐκεῖναι δὲν ἐπαιδεύοντο εἰς παρθεναγωγῆα, καὶ εἰς τὰς καταστήματα ἐκπαιδευτικὰ, ἐκοσμοῦντα δύμως μὲ πλείονας οἰκικας ἀρετὰς, μὲ θέλγητρα παραγόμενα μόνον ἐκ τῆς ἀθώας καρδίας των, μὲ δυοῖνοιαν καὶ ἀγάπην, μὴ δυσαναγκεστοῦντες ὁ εἰς τὰς δρέσεις των εἰς ὅλας τὰς ἐπιθυμίας των μὲ δυοῖνοιαν καὶ ἀγάπην, μὴ δυσαναγκεστοῦντες ὁ εἰς κατὰ τοῦ ἄλλου, καθότι ἡτο σὰρξ τῆς σαρκός του, ἐὰν ἔπιπτον εἰς λάθος τι, ἐὰν ἐσυμβουλεύετο ἀπὸ τὸν ἔτερον νὰ τὸ διορθώσῃ, ἀλλ' ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὸν πάντας ὃ τοιοῦτος ἀπὸ τὴν σύζυγον, ἥτις ὑπήκουεν εἰς πάσχων αἵτου θέλησιν, εἰς πάσχων αὐτοῦ ἐπιθυμίαν, ἡ δὲ γυνὴ ὅτι εἶναι λογικὸς σύντροφος τοῦ ἀνδρὸς καὶ ὅτι πρέπει νὰ τιμάται καὶ ἀγαπήται δεόντως, συμβουλευμένην πάντοτε τὰς θείας ἐντολὰς νὰ διατηρῇ. Διατὶ δὲ τώρα, τὰ διαζύγια, ἐπιλεννάσαν καὶ ὑπερῆρον τὴν κεραλήν μας; διατὶ ἀν καὶ δὲν βλέπωμεν πάντοτε διαζύγια, δὲν βλέπομεν δύμως καὶ τὴν δυοῖνοιαν καὶ τὴν ἀγάπην ἦνειχον οἱ γονεῖς μας καὶ οἱ πρόγονοι μας; Διότι οἱ εἰχον οἱ γονεῖς μας καὶ οἱ πρόγονοι μας; Διότι οἱ μὲν ἔνδρες, ὡς εἰπομέν, ἐκλέγουν γυναικας ἀλλων ἡθῶν, ἀλλὰς ἀνατροφῆς ἀπὸ τὴν ἐδικήν των, διότι συλλογίζονται νὰ πλέσωσι κατάστασιν ἐκ τῆς προτίθεσιν, διότι λαζαρίνους γυναικας ἀνατέρας ἀπὸ αὐτοὺς τὰξεως καὶ ἐκπαιδεύσεως καὶ ἐπεται ἀνατίρητως, ὅτι ἀροῦ καὶ μίλιων καὶ νοερῶν εἶναι ἀλλοίους χρηστηρούς, δὲν δύνανται νὰ συμφωνήσωσι, διότι ἀνατρέρονται κακῶς καὶ ἐκπαιδεύονται οὐχί ἐν φέρω Κυρίου, ἀλλ' ἐν κακίαις πονηραῖς, διὸ γίνονται ἐπιπόλαιοι μὲν εἰς πάν τὸ θεῖον καὶ ὑψηλον

γνῶστραι δὲ ἐπιτήδειοι μόνον τῆς ἐπιτηδεύσεως καὶ τῶν θωπεύσεων, διότι αἱ γυναικεῖς ἐκλέγουν ἀνδρας πάντες ἐπίσης ἀνομίους αὐτῶν, διότι εἰς τὰς οἰκίας ἑκείνων ἔβασιλευεν ἡ λιτότης καὶ ἡ ἀπλότης, ἐνῷ σάμερον ὑπερέζη τὰ ἐσκευμένα ἡ κενοδοξία, καὶ ἡ ἐπίδειξις, διότι ἐνῷ ζώσιν ἐν τῇ κατωτάτῃ ἡ μεσαία τάξις ἐπιθέλεπον εἰς τὴν ἐκλογὴν συζύγων οὐχὶ ποτὲ ὅμοιων των ἀλλὰ τῆς ὑψηλοτέρας τάξεως, τοὺς ὄποιους οὔτε ἐγνώρισαν, οὔτε δύνανται νὰ σπουδάσωσιν.

(Ἀκολουθεῖ.)

ΧΡΟΝΙΚΑ.

Ο χωλὸς Φεβρουάριος παρῆλθε σκυθρωπὸς, ἀνευ διασκεδάσεως, ἀνευ τέρψεως βαίνομεν ἥδη εἰς τὸν μῆνα τῆς μετανοίας, τῶν προσευχῶν. Εἰπον τὰ Ἐργα καὶ αἱ Ἡμέραι ὅτι αἱ ἀποκρέω παρῆλθον σιγαλάϊ ἡμεῖς φρονοῦμεν ὅτι ἐπεκράτησε κατ αὐτὰς ἐντελῆς νάρκωσις, καὶ τίς ἡ αἰτία; . . . ἡ μελαγχολία, ἡ δίδυμος ἀδελφὴ τῆς ἀχρηματίας, συνετέλεσεν οὐκ ὀλίγον πρὸς τοῦτο.

Εἰς τὰς ἐπαρχίας ὁ λαὸς εὐθύμησε, διεσκέδασεν, ἔπειτε τῷ Βάκχῳ, διὸ ἥδη ἐγένετο καὶ ὁ Θεὸς τῶν Ἀθηνῶν ἀντὶ τῆς Παλλάδος Ἀθηνᾶς . . . Εἰς Λακωνίαν χορὸς ἐπὶ χορῶν, εἰς Ναύπλιον ἐπίστης, ἀλλὰ μετ ἐπεισοδίων . . . μετὰ ζηλοτυπιῶν . . . διότι ἡ εὐδαιμονία πόλις τῶν Ναυπλιέων κατέστη, λέγεται, ἥδη δῆμος τῶν Ζαλοτύπων. Πιστεύομεν δὲ ὅτι αἱ Πάτραι, ἡ βελτιωτέρα αὕτη πόλις τῆς Ἐλλάδος, κύπτουσα ἥδη ὑπὸ τὴν μάστιγα τῆς ἀνεγείας καὶ τῆς ἔρυσίθης διῆλθε τὴν ἀποκρέω πενθήμως . . . ἀλλ ἡ Σύρος; . . . ἡ καλλιγύναιξ Σύρος, ἡ ὡς Σειρὴν καταθέλγουσα τοὺς ἐξ Ἀθηνῶν ἐρχομένους, . . . ἡ Σύρος εἶχεν ἐφέτος μεγάλην τεσσαρακοστὴν κατ αὐτὴν τὴν ἀποκρέω. Ἔνα μόνον χορὸν ἔδωκε μία μόνη λέσχη . . . καὶ τοῦτο ἐκ συνεισφορᾶς, ἀλλ ἐγένετο τούλαχιστον καλὴ ἀρχὴ τοῦ νὰ δοθῶσι καὶ χοροὶ τινες ἰδιαίτεροι διὰ συνδρομῆς, καὶ οὕτω νὰ διασκεδάσῃ ἡ στερουμένη πάντων, ἀλλ ἀγαθὴ καὶ ἐμπορικὴ νεολαία τῆς Ἐρμουπόλεως.

Ἀλλ ὅμως ἐδόθησαν καὶ δύο ιδιαίτεροι χοροὶ εἰς ἐπισήμων ἐμπόρων οἰκίας τὴν ἔβδομάδα τῆς Τυρινῆς, οὓς καὶ αὐταὶ αἱ Ἀθηναὶ ἥθελον φθονήσει. Εἰς τὸν πρῶτον, τὸν τῆς Κ. Κ. οἱ προσκεκλημένοι εὐθύμησαν καὶ εὐαρεστήθησαν ἄκρως διὰ τὸ περιποιητικὸν καὶ τὸ ἀρσλὲς τῶν οἰκοδεσποτῶν. Ἐστολίζετο δὲ οὗτος ἐπὶ πᾶσιν ὑπὸ δύο τῆς Ἐρμουπόλεως ἀγγέλων τὸν ἔνα ἐκόσμει καλλονὴ ἀμεμπτος, τὸν ἔτερον χάρις καὶ θέλγητρα ἀμιμπτα. Εἰς τὸ δεύτερον δὲ τὸν τῆς Κ. Δ. οὐχὶ μόνον ἡ εὐχρέστησις ἡτο πλήρης, ἀλλὰ καὶ ἡ ἔθυμοτυπία ἐντελεστάτη καὶ ἐκλελεγμένη. Τόσον ἡ συμπεριφορὴ καὶ ἡ μποδοχὴ τῶν οἰκοδεσποτῶν ἦτο ἐκ

τῶν σπανίων. Δὲν εἶχε δὲ ὁ χορὸς οὗτος ἀνάγκην παρουσίας ἀγγέλου τινὸς, διότι τὸ λαμπρότερον κόσμημα τοῦ Φιλοροῦ, παρουσία ἡγεμονικὴ ὄντως καὶ ἀπαράμιλλος, ἦτο ἐν αὐτῇ τῇ οἰκίᾳ.

Τὸ Ἰταλικὸν μελόδραμα ἔτεροπε τοὺς πάντας καὶ πλήθος πολὺ συνέρρεσ, πολλαὶ τὴν θελκτικῶν Κυριῶν ἐνεδύοντο φιλαρέσκως, ἡ δὲ Σελήνη ἐνίστη ἀνέτελλεν, ἐν κύκλῳ μακύρω συννέφων, καθ' ὅλην της τὴν λαμπρότητα. Ἡ ὑπέροχος μελωδὸς Μαρινάντζελη παρέστησε καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ χειμῶνος τὰ μελόδραματα Λουκρητίαν Βόργιαν, Λούτζαν Μύλλερ, Νόρμαρ καὶ τὴν κόρην τοῦ Συντάγματος καὶ ἐγοήτευσε τὸ κοινὸν διὰ τῆς ἀμιμήτου ὑποκρίσεως της, τοῦ μελωδικοῦ καὶ τεχνικοῦ ἀσματός της καὶ τῆς ἔξαισιον καλλονῆς της. Ὁ ἔρως, ὁ τρόμος, ἡ λύπη, ἡ ἀπελπισία, ἡ υἱκὴ στοργὴ, ὅλα τὰ ἀνθρώπινα πάθη ἔξεφράζοντο τόσον ζωηρῶς παρ' αὐτῆς, ὥστε ὁ θεατὴς πρὸς στιγμὴν ἐπίστευεν εἰς τὴν πραγματικότητα ἀλλοτε, ἡ ωραΐτης τῶν πλησιεστέρων θεωρεῖων ἐπεσκίαζε τὴν σκηνὴν, σῆμερον ἡ σκηνὴ ἐπεσκίαζε τὰ θεωρεῖα . . . ἀπέναντι τοῦ ἡλίου, οἱ λαμπρότεροι ἀστέρες, δὲν εἶναι εἰμὴ ἀστέρες.

Τὴν 24 τοῦ παρελθόντος ἐδόθη παράστασις πρὸς ὄφελος τῆς Κ. Μαρινάντζελη, τὸ πλήθος ἦτον ὑπέρμετρον τὴν ὑπέροχον ταύτην μελωδὸν τὸ κοινὸν ὑπεδέξατο δι' ὑπερβάλλοντος ἐνθουσιασμοῦ, καὶ οὐχὶ μόνον ἀνθοδέσμαις ως χάλαζα κατέπιπτον καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς παραστάσεως, ἀλλὰ καὶ στέφανοι ἐκ ψευδῶν ἀνθέων καὶ εἰδύλλια καὶ ἡ εἰκὼν της λιθογραφημένη. Ἐκτὸς τῶν ἐνθουσιωδῶν χειροκροτήσεων καθ' ὅλην τὴν παράστασιν, τὸ κοινὸν εἰς τὸ τέλος ἐκάλεσεν αὐτὴν πεντάκις ἐπὶ τῆς σκηνῆς, καὶ τῇ ἀπένειμε τὰς εὐχαριστήσεις του· τοιαύτη λαμπρὴ ὑπόδοχὴ εἰς μελωδὸν δὲν ἔγινεν εἰμὴ πρὸς δέκα ἵστως.

Πρὸ δύο μηνῶν ἦλθεν ἐξ Ἰταλίας καὶ ἄλλη μελωδὸς οὐχὶ εὐκαταφρόνητος ἡ Κ. Φινέτη ἡ διεύθυνσις τοῦ θεάτρου ἐκήρυττεν αὐτὴν ώς τὸ δύδοον θαῦμα τοῦ κόσμου, ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ μελωδὸς αὕτη ἔχουσα τὰς ὑψηλὰς φωνὰς μελωδικάς, στερεῖται ὀλοτελῶς οὐ μόνον σκηνικῆς τέχνης, ἀλλὰ καὶ τῶν μεσαίων καὶ χαρηλῶν φωνῶν, ὥστε τὸ ἀσμά της παρίστησιν ἀνωμαλίαν ἀνεξήγητον μεταβαλλόμενον εἰς πραγματικὸν ἀσθμα. Ἡ Κ. Φινέτη παρέστησε τὸ μελόδραμα δ' Ἀττίλας ἀρκούντως καλῶς, μ' ὅλον ὅτι ἡ μονωδία τοῦ μελόδραματος τούτου ἡκούσθη ἀδομένη ἀλλοτε ἀσυγκρίτως καλήτερα παρὰ τῆς Κ. Κομινότης.

Ὦς πρὸς τὸ κωμικὸν μελόδραμα τὸ Elisir d' amore (τὸ φάρμακον τοῦ ἔρωτος) ἡ Κυρία Φινέτη δὲν εἶναι πλασμένη ἀπὸ τὴν φύσιν διὰ νὰ προσποιηται πρόσωπα νεαρά, κινήσεις φιλαρεσκείας, χαροειτισμοῦ, πρᾶγμα ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν ἡλικίαν της καὶ τὸν χαρακτῆρά της ἀπαξ μόνον παρεστήθη τὸ μελόδραμα τοῦτο, ἦτο δὲ ἡ δευτέρα ἔκδοσις τῆς Ζενερέντολας μὲ διλιγότερα τυπογραφικὰ παροράματα.